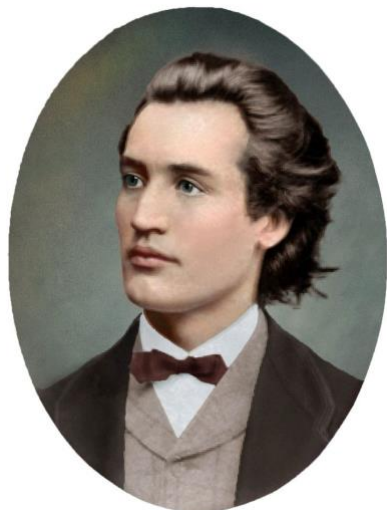

SCRIITORII MOLDOVEI – COPILOR

MIHAI EMINESCU

Chișinău 2020

„...*Eminescu-i steaua ce ne poartă,
Eminescu-i tot ce-avem mai sfânt.*”

(Ilie T. Zegrea)

Poetul, care a devenit pentru toți românii un mit, a văzut lumina zilei la Botoșani, fiind al șaptelea din cei unsprezece copii ai lui Gheorghe și Raluca Eminovici. Copilăria și-a petrecut-o la Botoșani și Ipotești în casa părintească, într-o totală libertate de mișcare și de contact cu oamenii și cu natura, stare evocată cu adâncă nostalgie în poeziile de mai târziu.

Între 1858 și 1866 urmează, cu intermitențe, clasa a III-a și a IV-a la National Hauptschule (Școala primară ortodoxă orientală), apoi este înscris la Ober-gymnasium (liceul german) din Cernăuți.

În perioada 1869-1872 face studii la Universitatea din Viena. Urmează ca „auditor extraordinar” Facultatea de Filozofie și Drept, dar audiază și cursuri la alte facultăți. La Viena face cunoștință cu Ioan Slavici și este primit în Societatea „România Jună”. Între 1872 și 1874 este student „extraordinar” la Berlin, unde intră în contact cu marea literatură a lumii.

În 1874 a fost numit director al Bibliotecii Centrale din Iași. În 1875 a primit postul de revizor școlar pentru județele Iași și Vaslui, perioadă în care a legat o profundă prietenie cu Ion Creangă, pe care l-a adus la „Junimea”, convingându-l să-și citească opera.

Activitatea de ziarist a început în 1876, fiind angajat ca redactor la „Curierul de Iași”. În 1877, alături de Ioan Slavici și Ion Luca Caragiale, și-a început activitatea de redactor la cotidianul „Timpul”.

Debutul poetului a avut loc în 1866 cu poezia *La mormântul lui Aron Pumnul*, publicată în broșura „Lăcrămișoarele învățăcelilor gimnaziști din Cernăuți la mormântul prea iubitului lor profesor Aron Pumnul”, semnată M. Eminovici.

Debutul în presă și-l face cu poezia *De-aș avea...*, publicată în 1866 în revista „Familia” condusă de Iosif Vulcan, cel care l-a determinat pe poet să-și schimbe numele din Eminovici în Eminescu.

În „Convorbiri literare” – revista Societății „Junimea”, publică *Venere și Madonă*, *Epigonii*, *Făt-Frumos din lacrimă*, *Înger și demon*, *Floare albastră*,

Crăiasa din povești, *Dorința*, *Lacul*, *Povestea teiului*, *Călin* (file din povește), *Rugăciunea unui dac*, *Revedere*, *O, mamă...* și alte creații în versuri.

În 1883, în Almanahul Societății Academice „România jună” din Viena, este publicat poemul *Luceafărul*, opera de sinteză a universului eminescian.

Creația sa dezvoltă câteva teme fundamentale: iubirea și natura (*Dorința*, *Sara pe deal*, *Atât de fragedă*, *De câte ori, iubito*, *Pe lângă plopii fără soț*, *S-a dus amorul*, *Lacul*, *Revedere*, *Mai am un singur dor* ș.a.), istoria (*Scrisoarea III*, *Egiptul*, *Mureșanu*, *Umbra lui Istrate*, *Dabija-Vodă* ș.a.), filozofia, condiția geniului, funcția creației artistice în context social.

O atracție irezistibilă a simțit pentru folclorul românesc, fiind el însuși un asiduu culegător de folclor.

În scurta sa viață Eminescu a abordat aproape toate genurile literare: poezia (cea mai însemnată parte a moștenirii sale literare), proza (*Geniu pustiu*, *Cezara*, *Sărmanul Dionis* ș.a.), dramaturgia (drama *Mușatin și codrul*).

A fost și un spirit critic, scrierile sale *Epigonii*, *Criticilor mei* ș.a. dovedind un simț estetic deosebit.

Poetul s-a stins din viață la 15 iunie 1889, fiind înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

Încă în timpul vieții a fost considerat „mare poet național”. A creat un stil și un model – eminescianismul, stabilind unul dintre reperele ferme ale literaturii române.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Arborele Poezie=L’Albero della Poesia: antologie poetică / Mihai Eminescu; trad. în lb. ital.: Varvara-Valentina Corcodel; pref.: Vito Moretti. – Ch.: Epigraf, 2018. – 240 p. – Lb. rom./it.

Basarabia, pământ românesc / Mihai Eminescu; pref.: Daniel Corbu; postf.: Nicolae Iorga. – Iași: Princeps Edit, 2013. – 138 p.

Basme / Mihai Eminescu; cop.: Andrei Gamaș. – București: Litera, 2013. – 157 p.

Călin: (file din povește) / Mihai Eminescu; il.: Igor Vieru; cop.: Vitalie Coroban. – Ch.: Cartier, 2016. – 32 p.

Elegii și Sonete=Elegies et Sonnets / Mihai Eminescu; trad. în lb. fr.: Em. Marcu. – Iași: Junimea, 2015. – 81 p. – Lb. rom./fr.

Integrala operei poetice: poezia antumă/poezia postumă / Mihai Eminescu; pref.: Daniel Corbu. – Iași: Princeps Multimedia, 2018. – 928 p.

Luceafărul / Mihai Eminescu. – Iași: Feed Back, 2015. – 32 p.

O sută și una de poezii / Mihai Eminescu; selecț.: Theodor Codreanu. – București: Ed. Academiei Române, 2017. – 436 p.

Poezii și povești / Mihai Eminescu; il.: Petru Ghețoi. – Ch.: [S.n.], 2016. – 64 p.

Vis și alte treizeci de poeme necunoscute / Mihai Eminescu; alcăt.: Mircea Cărtărescu; il.: Tudor Jebeleanu. – București: Casa Radio, 2011. – 110 p.

Referințe critice

Mihai Eminescu: bibliografie: (1945-2000) / alcăt.: Elena Coțescu; st. introd.: Mihai Cimpoi. – Ed. a 2-a. – Timișoara: Augusta, 2002. – 318 p.

Agache, Catinca. Însemne ale nemuririi eminesciene / Catinca Agache; pref.: acad. Mihai Cimpoi; postf.: Adrian Dinu Rachieru. – Iași: Princeps Multimedia, 2016. – 120 p.

Baciu, Gheorghe. Mihail Eminescu: realități și erori / Gheorghe Baciu. – Ch.: [S.n.], 2018. – 172 p.

Blaga, Virginia. Intratextualitatea în opera lui Mihai Eminescu / Virginia Blaga. – Iași: Junimea, 2015. – 320 p.

Cimpoi, Mihai. Mihai Eminescu: dicționar enciclopedic / Mihai Cimpoi. – Ed. a 2-a rev. și ad. – Ch.: Gunivas, 2018. – 800 p.

Coșereanu, Valentin. Eminescu, Aron Pumnul și Bucovina habsburgică / Valentin Coșereanu. – Iași: Junimea, 2017. – 300 p.

Dabija, Nicolae. Mihai Eminescu, un poet de mâine...: Asasinarea lui Eminescu / Nicolae Dabija. – Băcău: Vicovia, 2014. – 48 p.

Dolgan, Mihail. Eminescu: arta și filozofia iubirii (în baza epistolarului inedit): eseu / Mihail Dolgan. – Ch.: Profesional Service, 2012. – 124 p.

Noica, Constantin. Eminescu sau Gânduri despre omul deplin al culturii românești / Constantin Noica. – București: Humanitas, 2014. – 172 p.

Ștefănescu, Alex. Eminescu, poem cu poem: Luceafărul / Alex Ștefănescu. – București: Alfa, 2015. – 78 p.

Zbârciog, Vlad. Eminescu, eternă statuie a spiritului / Vlad Zbârciog. – Ch.: Pontos, 2018. – 382 p.

Referințe

Mihai Eminescu a devenit un mit fundamental al culturii românești, susținut de valoarea neperisabilă a operei sale. Prin urmare e mit și personalitate intelectuală reală, e zeu și om, e geniu (abstract și universal cum îl credea Măiorescu) și individ impilcat – la modul etic exemplar – în istoria românească.

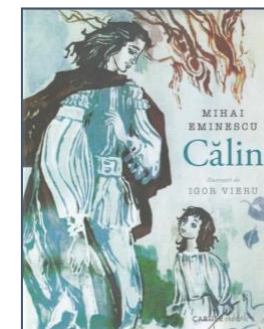
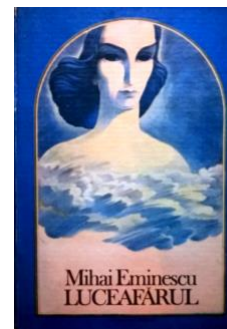
Mihai Cimpoi

Se poate afirma, [...] că Eminescu a fost și în ordinea prozei literare un meșteșugar tot pe atât de iscusit și de strălucitor ca și în ordinea poeziei. Nu numai pentru că amândouă tulpinile își trag ființa din aceeași unică rădăcină, dar și pentru că el a turnat în amândouă tiparele o aceeași esență subtilă [...].

Perpessicius

[...] Mihai Eminescu nu poate exista doar în buchea aceea ajunsă până la noi. E o brazdă răsturnată mereu de un plug care ară adânc, o brazdă care leagă Pământul de Univers, de acea lume astrală până la care suntem incapabili de a ajunge fără a fi însoțiți de poezia lui...

Eugeniu Doga

*Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Eugenia Bejan*